

ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ „БАНКІВСЬКИЙ БІЗНЕС”

К.е.н. Леонов С.В., Олексіч Д.В.

Українська академія банківської справи

Сьогодні в умовах становлення та розвитку банківської системи України, підвищенням конкуренції на ринку банківських послуг постає проблема визначення вартості банків. Сучасний банк – це не просто джерело кредитних ресурсів, це фінансовий інститут, здатний впливати на економіку регіону, обслуговувати комерційні угоди та проекти з партнерами в різних частинах світу.

Будь-який предмет набуває ознак лише залежно від кута зору, під яким він розглядається. Однією з найважливіших властивостей товару є його вартість, що складає його цінність для певного покупця та надає можливість обміну. Це доводить важливість функції визначення вартості бізнесу, хоча в той же час необхідно додати, що оцінка бізнесу не завжди проводиться з метою продажу бізнесу, а одержана вартість як певний економічний показник може зацікавити і керівництво, і потенційних інвесторів.

Важливість показника „вартість бізнесу” пояснюється тим, що оцінка компанії може мати досить багато цілей і дає відповіді на багато питань, вартість, як найкраща міра результатів діяльності, вимагає для своєї оцінки повноти інформації та глибинного аналізу предмету оцінки. Для правильної оцінки необхідно мислити довгостроковими критеріями, керувати усіма грошовими потоками, що відносяться як до прибутків, так і до збитків, і балансу, вміти порівнювати між собою грошові потоки за різні періоди часу з поправкою на ризик. Зв'язок між ринковою вартістю компанії і її грошовими потоками є дуже тісним, тому вартість не буває короткостроковою.

При оцінці бізнесу об'єктом оцінки виступає діяльність, спрямована на одержання прибутку, яка здійснюється на базі функціонування певного майнового комплексу. Крім того, при визначенні його вартості необхідно враховувати наявність певних юридичних відносин. Це являє собою одну з основних особливостей бізнесу як предмету оцінки. Друга особливість полягає в тому, що, оцінюючи бізнес, необхідно визначити вартість активів майнового комплексу та ефективність створення та приросту вартості в

рамках об'єкта оцінки. Під економічною категорією „бізнес” традиційно розуміють досить великий обсяг різноманітних видів підприємницької діяльності, проблема визначення вартості кожного з яких становить окрему проблему.

При визначенні вартості банківського бізнесу перш за все слід вирішити термінологічні проблеми, тобто дати визначення поняттю „банківський бізнес”. Дане поняття дуже часто зустрічається в економічній літературі та є досить поширеним, але незважаючи на широке застосування, знайти його чітке визначення виявилось досить складним. Найчастіше в літературі під „банківським бізнесом” розуміють декілька значень:

- банківську діяльність на макрорівні – діяльність банківських установ держави чи певного регіону [3];
- банківську діяльність на мікрорівні – діяльність певної банківської установи чи певний вид діяльності даної установи [1].

Так, наприклад І.В. Волошко, розглядаючи проблему оцінки ефективності діяльності банку, дає наступне визначення даного поняття: „Банківській бізнес – це сукупність однорідних, або взаємопов'язаних напрямків банківської діяльності, об'єднаних за принципом обслуговування найважливіших сегментів ринку” [1, с.196]. Дане визначення розглядає банківській бізнес як сукупність банківських послуг певного комерційного банку, спрямованих на задоволення потреб певного сегменту ринку. Нажаль, це визначення не відповідає меті нашого дослідження, а саме – визначенню вартості банківського бізнесу. Ми вважаємо, що з точки зору оцінки вартості бізнес слід розглядати як певну господарську діяльність, яка провадиться або планується для провадження з використанням активів цілісного майнового комплексу. Крім того, словосполучення „сукупність однорідних, або взаємопов'язаних напрямків банківської діяльності” не розкриває специфіку провадження банківської діяльності комерційними банками в Україні, а лише акцентує увагу на тому, що напрямки, які розглядаються у даному визначенні мають відношення до банківської діяльності.

Ми вважаємо, що завданню визначення вартості банківського бізнесу найбільш відповідає визначення банківського бізнесу як господарської діяльності певного комерційного банку, яка провадиться на базі активів певного майнового комплексу, на підставі ліцензії Національного банку

України, у відповідності до обраної стратегії на власний ризик з метою одержання прибутку. Особливу увагу при визначенні вартості банківського бізнесу необхідно приділити його довготривалим конкурентним перевагам, що забезпечуються високою якістю послуг, які надає банк, стабільним положенням на ринку та ефективним апаратом управління, які становлять джерело його цінності.

Список використаних джерел:

1. Волошко І.В. Система оцінки ефективності бізнесів, продуктів та напрямків діяльності банку// Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України: Збірник наук. праць. – Т. 4. – Суми: Ініціатива, 2000. – С. 194-198.
2. Закон України № 2121-III від 7 грудня 2000 „Про банки і банківську діяльність”.
3. Кравець В.М., Кравець О.В. Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність: Навч. посібник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 470 с.
4. Постановою Кабінету міністрів України від 10 вересня 2003 року № 1440 Національний стандарт №1 „Загальні засади оцінки майна і майнових прав”.

Леонов, С.В. Термінологічні проблеми визначення поняття „банківський бізнес” [Текст] / С.В. Леонов, Д.В. Олексіч // Третя Міжнародна науково-практична конференція „АЛЬЯНС НАУК: вчений – вченому”: зб. наук. праць. - Дніпропетровськ: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2007. – Т. 1. - С.44-46.